

علائم آسم

علائم و نشانه های بیماری آسم هم از نظر شدت و هم از نظر شکل علائم در بین افراد متفاوت است. ممکن است شما فقط در هنگام ورزش دچار حملات آسمی شده و یا همیشه در خطر این حملات باشید. علائم و نشانه های بیماری و حملات آسم شامل:

- تنگی نفس
- سفت شدن قفسه سینه و یا درد در قفسه سینه
- مشکل در خوابیدن بدلیل تنگی نفس، سرفه و یا خس خس
- صدای سوت یا خس خس هنگام بیرون دادن هوا (بازدم)
- حملات سرفه و خس خس که در هنگام سرماخوردگی، آنفلوآنزا و بوسیله ویروس های تنفسی شدید تر می شوند.
- **علائمی که نشان می دهند که آسم شما پیشرفته تر و شدید تر می شود:**
- زمانیکه علائم ذکر شده در بالا متداول تر و همیشگی شود.
- افزایش مشکل در تنفس و تنگی نفس شدیدتر (میزان این مشکل با وسیله ای بنام **peak flow meter** اندازه گیری می شود).

• نیاز به مصرف بیشتر از دستگاههای استنشاقی

در بعضی از افراد حمله آسمی در شرایط زیر به بیشترین حد خود می رسد:

- آسم ناشی از ورزش
  - آسم ناشی از کار
  - آسم ناشی از حساسیت
- حملات شدید آسم می تواند زندگی شما را تهدید کند، قبل از دچار شدن به این حملات با پزشک برای کنترل و مدیریت این حملات صحبت کرده و هنگام خطر شدید سریعا با اورژانس تماس بگیرید.

(Asthma) نوعی از بیماریهای ریه بوده که بر مسیر جریان هوا که وظیفه حمل هوا به داخل ریه را برعهده دارد تاثیر گذاشته، باعث نازک شدن و تورم این مسیر شده، مخاط این ناحیه را افزایش می دهد و تنفس فرد مبتلا را سخت کرده و وی را دچار تنگی نفس، خس خس و سرفه می نماید.

در بعضی از افراد آسم فقط کمی باعث ناراحتی آنها می شود در حالیکه در دیگر افراد این بیماری شدید بوده و آنها را دچار مشکلات جدی و همچنین حملات شدید آسم می کند. هرچند درمان کامل بیماری آسم کشف نشده است اما می شود با راههایی این بیماری را کنترل کردن و شدت آن را کم نمود.

حمله آسم چیست؟

حمله آسمی یا **asthma attack** زمانی است که شدت بیماری آسم بیشتر از همیشه شده است. این حملات ناگهانی و با شدت های متفاوت، ممکن است رخ دهند. در هنگام این حملات:

- ۱- عضلات دور مسیر جریان هوا سفت شده و باعث باریک شدن این مسیر می شوند.
  - ۲- در نتیجه مرحله ۱ هوای کم تری در مسیرهای هوایی جریان پیدا می کند.
  - ۳- التهاب مسیرهای جریان هوا افزایش یافته و باعث باریک شدن بیشتر این مسیر می گردد.
  - ۴- مخاط بیشتری در مسیرهای هوایی ترشح شده، این مسیرها را بیش از پیش نازک تر می کند.
- در نتیجه این حمله تنفس فرد بسیار سخت شده و یا در بعضی از موارد مسیر هوایی کاملا بسته می شود. مراقبت و رسیدگی فوری در هنگام حملات آسمی لازم می باشد.

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی ایلام

آسم

تهیه و تدوین:

فاطمه شکری (کارشناس پرستاری)
بیمارستان ولی عصر (عج) شهرستان دره شهر
بخش داخلی و جراحی.

عوامل و دلایل

هنوز معلوم نیست که چرا بعضی از افراد دچار آسم شده و بعضی دیگر به این مشکل مبتلا نمی شوند ، دانشمندان حدث می زنند ترکیبی از عوامل محیطی و وراثتی عامل این بیماری باشند. عواملی که ممکن است بتوانند باعث ابتلا به آسم و حملات آسمی شوند ، شامل :

- مواد آلرژی زای موجود در هوا
- عفونت های تنفسی از قبیل سرماخوردگی و ...
- فعالیت های جسمانی (در آسم های ناشی از ورزش)
- هوای سرد
- هوای آلوده و پر دود
- بعضی از داروهای خاص همچون مسدود کننده های بتا ، اسپیرین ، بروفن و ناپرووسکن
- ناراحتی های روحی و استرس
- سولیفیتها و مواد نگه دارنده موجود در بعضی از غذاها
- بیماری ریفلاکس معده و مری (GERD)
- چرخه قاعدگی در بعضی از زنان

عواملی که خطر آسم را افزایش می دهند :

- بنظر می رسد ، بعضی از عوامل مختلف خطر ابتلای افراد به آسم را افزایش می دهد ، این عوامل شامل :
- ابتلای حداقل یکی از بستگان خونی به آسم
  - ابتلا به بیماری های آلرژیکی
  - چاق بودن و اضافه وزن
  - سیگار کشیدن و یا قرار گرفتن در معرض دود سیگار دیگران
  - فرزندان مادرانی که در هنگام بارداری سیگار می کشیدند.

• قرار گرفتن در برابر دود ماشین ها و سایر آلودگی های هوا

• قرار گرفتن در برابر آلودگی های شغلی و مواد شیمیایی مورد استفاده در بعضی از شغل ها

عوارض آسم

بیماری آسم می تواند باعث مشکل در خوابیدن ، کار و تفریح شما گردد. بعلاوه آسم می تواند باعث بستری شدن پی در پی و طولانی مدت شما در بیمارستان شده و همچنین داروهای درمان آسم در بلندمدت می توانند اثراتی بر روی سلامتی بگذارند.

درمان خانگی آسم

هرچند بیشتر افراد مبتلا به آسم برای درمان و کاهش شدت بیماری از دارو استفاده می کنند ، اما می شود در کنار مصرف این دارو ها با رعایت موارد زیر نیز بیماری آسم را بهبود بخشید. این موارد شامل :

- از دستگاههای تصفیه هوا در خانه و محل کار خود استفاده کرده و همچنین برای جلوگیری از ورود هوای آلوده ، درز پنجره ها را بخوبی ببوشانید.
- وسایل خانه و محل کار خود را همیشه گردگیری کرده و از آلوده شدن آنها جلوگیری کنید.
- رطوبت هوا را متعادل کرده و در صورتیکه در مکان هایی مرطوب و نمناک زندگی می کنید با پزشکتان در اینباره صحبت نمایید.
- نواحی مختلف همچون حمام ، دستشویی و آشپزخانه را از وجود قارچ ها و باکتری پاک نمایید و همچنین برای حفظ پاکیزگی محل زندگی حداقل در هفته یکبار خانه تان را تمیز نمایید.

• اگر هوای بیرون از خانه سرد بود با شال یا ماسک بینی و دهان خود را ببوشانید.

همچنین موارد زیر را یاد داشته باشید :

- ابتلا به آسم به این معنا نیست که شما نمی توانید ورزش نمایید ، ورزش آرام و معتدل با مشورت پزشک می تواند به شما کمک نماید.
- در صورتیکه چاق هستید بدنبال راههای برای کاهش وزن بوده و همچنین اگر وزنی متعادل دارید ، برای حفظ وزن و تناسب اندامتان تلاش نمایید.
- یک رژیم غذایی سالم را دنبال کرده و طیف گسترده ای میوه و سبزیجات مصرف نمایید. رژیم غذایی مناسب باعث تقویت ریه ها می شود.
- اگر مبتلا به بیماری رفلاکس معده و مری هستید (GERD) با کنترل خطر ابتلا به آسم را کاهش دهید.

پیشگیری از آسم

شواهد مربوط به اثربخشی اقدامات لازم برای جلوگیری از پیشرفت آسم اندک است. برخی از این اقدامات نویدبخش هستند از جمله ، محدود کردن قرار گرفتن در معرض دود سیگار چه در رحم و چه پس از زایمان و تغذیه با شیر مادر. قرار گرفتن در معرض حیوانات خانگی در دوره های دیگر زندگی بی نتیجه بوده است و تنها توصیه می شود اگر فرد دارای علائم آلرژیک به حیوانات خانگی است ، حیوانات خانگی در خانه نگهداری نشوند. محدودیت های رژیم غذایی در دوران بارداری و یا در هنگام تغذیه با شیر مادر مؤثر نبوده اند و در نتیجه توصیه نمی شوند. ممکن است کاهش یا حذف ترکیباتی در محل کار که افراد به آن ها حساس هستند ، مؤثر باشد.

موفق باشید